

Seletuskiri Eesti panusest Maailmapanga Rahvusvahelise Arenguassotsiatsiooni 21. rahastusvooru (2026-2028)

Maailmapanga gruppi (edaspidi WB) kuuluv Rahvusvaheline Arenguassotsiatsioon (*International Development Association*, edaspidi IDA) on maailma suurim abiorganisatsioon, mis pakub kõige vaesematele riikidele toetusi ja/või pikaajalisi laene väga soodsatel tingimustel. IDA konkurentsieelise teiste arengukoostöö organisatsioonide ees on selle 3,5-kordne võimendusvõime - iga doonori dollar võimendatakse kapitaliturgudel 3,5 dollariks (20. rahastusvoorus panustasid doonorid 23,5 BUSD, mis võimendati 93 BUSDni)

IDA rahastatakse iga kolme aasta tagant vabatahtlikest doonortoetustest. Eesti jaoks on IDA peamine vahend, mille kaudu toetame vähimarenenud riikide sotsiaalmajanduslikku arengut. Eesti liitus IDAga 2008. aastal. Eesti kogupanus IDAsse on olnud 22,23 MEUR. Viimases rahastusvoorus (2023-2025) oli Eesti panus 5,1 MEUR. Jätkusuutlik panustamine IDAsse aitab Eestil liikuda lähemale vastuvõetud rahvusvaheliste kohustuste saavutamisele: suurendada ametliku arengurahastuse (ODA) osakaalu RKT-st 0,33%-ni ning toetada vähimarenenud riike 0,15-0,2% RKT ulatuses. Praegu on vastavad määrad 0,28% ja 0,02%.

IDA 21. rahastusvooru poliitikaprioriteetide teemapakett on vastavuses Eesti arengukoostöö prioriteetidega. Esmakordselt on IDA fookusteemaks Eesti jaoks prioriteetne digivaldkond. Digiprojektide kasv Maailmapanga portfoolios ja Eesti tugev digikuvand loob võimalusi eesti ekspertidele ning erasektorile.

RESi on planeeritud perioodiks 2026-2028 IDA panuseks 5,4 MEUR (1,8 MEUR aastas). Eesti panus on planeeritud välja maksta kiirendatud maksegraafiku alusel (9 aasta asemel 3 aastaga, 2026-2028). Kiirendatud maksegraafiku korral lisab WB ise Eesti panusele juurde 0,65 MEUR. Kokku tõuseks seega Eesti panus 6,05 MEUR-ni, mis märgib 20. rahastusvooriga võrreldes 18,6% kasvu. Doonorite panused hõigatakse välja 5.-6.12 Seoulis toimuval *pledging* konverentsil.